

100 שנה לפטירתו של
בנימין זאב הרצל
הנפקה משותפת
ישראל-אוסטריה-הונגריה
100 YEARS SINCE THE
DEATH OF THEODOR HERZL
Joint issue
Israel-Austria-Hungary
7/2004 ■ 709 ■ תמוז התשס"ד

"אלטנוילנד" (1902). בספר זה תיאר את דמותו של חברת העתיד – הדמוקרטית והפולוריסטית – בארץ ישראל, לאחר הגשמתו המלאה של המפעל הציוני. כמוסו לספרו רשם: "אם תרצו אין זו אגדה".

במסגרת פעילותו המדינית הוא נפגש גם עם השולטן התורכי (1901), מתוך ציפייה שהקיסרות העותמאנית, ששלטה אז על ארץ ישראל, תיאותר להעניק לעם היהודי אוטונומיה מלאה בארץ, תמורת פדיון חובי החוץ העצום שלה. כמו כן נשא ונתן עם ראשי השלטון הבריטיים והרוסיים ואף עם מלך איטליה והאפיפיור. הרצל שקל גם תכניות ביניים שונות כמו "תכניות אל עריש" (1902) ו"תכנית אוגנדה" (1903).

בכ' בתמוז תרס"ד, 3 ביולי 1904, נפטר הרצל באדלך, אוסטריה, בגיל ארבעים וארבע.

לאחר מותו המשיכה התנועה הציונית להתקיים ולהתפתח על גבי היסודות המוצקים שיצק המנהיג בשנות חייו. 50 שנה אחרי הקונגרס הציוני הראשון, שבעקבותיו רשם הרצל ביומנו: "בבזל ייסדתי את מדינת היהודים. לו אמרתי זאת היום בקול, היו הכול צוחקים לי. אולי בעוד חמש שנים, וודאי בעוד חמישים שנה, יכירו בכך הכול" – קמה מדינת היהודים היא מדינת ישראל.

באוגוסט 1949 הועברו עצמותיו של הרצל מווינה, בהתאם לצוואתו, לקבורה בארץ ונטמנו בהר הרצל בירושלים.

הציונות, לגבי הרצל, הייתה מסכת אתגרים מעל ומעבר למטרה הבסיסית של השגת מדינה ליהודים. הוא שאף להוליד באמצעותה חברת מופת המפתחת אתום חדש, המגלם שלמות מוסרית ורוחנית "כאידיאל אין-סופי".

חיה הראל

תיאור הבול

בבול נראה תחריט דיוקנו של הרצל שנעשה ב־1903 על־ידי הצייר הציוני, הרמן שטרק (ברלין, 1876 – חיפה 1944). תצלום התחריט – באדיבות מיקי ברנשטיין, תל־אביב. כמו כן מופיעה בבול כותרת הספר "מדינת היהודים" – בעברית, גרמנית והונגרית; בשבול הבול – המוטו של "אלטנוילנד": "אם תרצו, אין זו אגדה" בגרמנית (בכתב־יד של הרצל), וכן בעברית, אנגלית והונגרית.

הרצל היה אחד המנהיגים הגדולים שקמו לעם היהודי; המנהיג שידע ליצור את תחושת הריבונות המדינית היהודית והצליח להפוך את הציונות לגורם פוליטי מוכר, שהצעיד את העם היהודי בדרך למדינתו. הרצל נולד ב־2 במאי 1860 בפשט (בודפשט), ברח' דוהאן, סמוך לבית הכנסת הליברלי הגדול. הוא למד בבית־הספר היסודי היהודי, וכבר מנעוריו כתב סיפורים ושירים, ואף ייסד והנהיג אגודה ספרותית "Wir" (אנחנו). ב־1878, בעקבות מות אחותו היחידה, עברה משפחתו לווינה, בירת הקיסרות האוסטרו־הונגרית. ב־1884 סיים את לימודי הדוקטורט במשפטים, אך החליט להתמסר לכתיבה ספרותית, מחזאית ועיתונאית. ב־1889 נשא לאישה את יוליה נשאואר, ונולדו להם שלושה ילדים: פאולינה, הנס וטרודה. בשנים 1891–1895 שימש ככתב החוץ של העיתון הווינאי הנודע "Neue Freie Presse", בפרס. כאן התגבש רעיון הציוני־מדיני לאחר תהליך ממושך של התלבטויות בבעיית־היהודים, שהבשיל ב־1895 בעקבות משפט דרייפוס והתגברות האנטישמיות הפוליטית בווינה. שאלת היהודים, שעד אז נצטיירה לו כשאלה דתית או סוציאלית, הפכה בעיניו לשאלה לאומית דוחקת. ביולי 1895 חזר הרצל לווינה כעורך ספרותי בעיתונו, משרה שבה החזיק עד מותו.

בפברואר 1896 פרסם את ספרו "מדינת היהודים", שבו הציג את תכניתו הציונית־מדינית, ולפיה מצוקת העם היהודי המפוזר בעולם תיפתר על־ידי הקמת מדינת יהודים, מעוגנת בהסכמים בין־לאומיים. ב־29 באוגוסט 1897 כינס הרצל בבזל את הקונגרס הציוני הראשון – האסיפה הלאומית של העם היהודי! בקונגרס הוקמו גופי ההנהגה של התנועה הציונית, מעין דגם של מבנה מדינתי־דמוקרטי. כן נתקבל מצעה הרשמי של התנועה – "תכנית בזל": "הציונות שואפת להקים בית מולדת, מובטח במשפט הכלל, לעם ישראל בארץ ישראל". הרצל, מנהיגה הנבחר של התנועה הציונית, פעל ללא לאות להגשמת תכניתו. הוא ארגן את ההסתדרות הציונית העולמית על מוסדותיה הביצועיים והפיננסיים: הקים את בנק "אוצר התיישבות היהודים" ואת חברת הבת שלו "אנגלו פלשתינה קומפני" (אפ"ק) ביפו; ייסד את "הקרן הקיימת לישראל" ופרסם את ביטאון התנועה: "יד־ולט" (העולם).

הרצל נשא ונתן עם שליטים, ממשלות ושירים בניסיון להשיג את הסכמת המעצמות להקמת ישות מדינית־יהודית בארץ ישראל, ואף הגיע באוקטובר 1898 לביקורו האחד והיחיד בה, כדי להיפגש עם הקיסר הגרמני. אמנם ניסיונו זה לא צלח, אך המפגש עם הארץ ועם תושביה טבע בו רושם עמוק, שמצא את ביטוי ברומן שלו

100 Years Since the Death of Theodor (Benyamin Ze'ev) Herzl

Herzl was one of the greatest leaders of the Jewish People: the one leader who knew how to initiate and energize a sense of **Jewish-political-sovereignty**; the leader who succeeded in transforming Zionism into a substantial political factor, and thus marched the Jewish People forward - towards the obtaining of its State.

Herzl was born on May 2nd 1860 in Pest (Budapest - Hungary), on Dohany street, nearby the great liberal synagogue. He attended the local Jewish elementary school, and was drawn from early boyhood to writing stories and poems. At school he even formed and led a literary association called "Wir"(We). In 1878, following the death of his only sister, his family moved to Vienna, the Capital of the Austro-Hungarian Empire.

In 1884, after he finished his law doctorate, he decided to dedicate his time to literary, dramaturgic and journalistic writing. In 1889 he married Julie Naschauer, and the couple bore three children: Pauline, Hans and Trude.

During the years 1891-1895, he served in Paris as the foreign correspondent of the prestigious Viennese newspaper - Neue Freie Presse (New Free Press - NFP).

There, after a prolonged process of pondering at the **Jewish-Question**, his Zionist-political concept gradually consolidated, and reached its climax in the wake of the Dreyfus Affaire as well as the expansion of anti-Semitism in Vienna. The Jewish-Question, which until then he considered as a religious or social question, became now, in his eyes, a pressing national problem.

In July 1895, **Herzl** returned to Vienna and took the important position of literary-editor at the NFP, which he held up to his death.

In February 1896, he published his pamphlet - **The Jewish State**. In it he outlined his Zionist-political program, according to which the solution to the Jewish People's distress throughout the world was - the establishment of **The Jewish State**, anchored in international pacts.

On 29th of August 1897 he assembled in Basel the first **World Zionist Congress** - the National Assembly of the Jewish People..

At the Congress, the governing bodies of the **Zionist Movement** were founded in a pattern resembling the structure of a democratic state. Also, the Movement's official platform - **The Basel Program** - was formulated and adopted. It stated: "Zionism seeks to establish a home for the Jewish People in Palestine [Eretz-Israel], secured under public law."

Herzl, the now elected leader of the Zionist Movement, invested endless efforts to implement his plan. He set-up the **World Zionist Organization**, with all its functional and financial institutions: The Bank - **Jewish Colonial Trust** and its subsidiary - **Anglo Palestine Company** (APC), in Jaffa; **The Keren Kayemeth Leisrael** (KKL or JNF - Jewish National Fund) and the Movement's organ - "**Die Welt**" (The World).

Herzl negotiated with various rulers, governments and ministers, attempting to obtain consent of the Great Powers to the creation of a Jewish-political entity in Eretz-Israel. This initially was the cause of his arrival in Eretz-Israel, in October 1898, his one and only visit to the Land, where he met with the German Kaiser.

Although this meeting turned into a failure, the actual encounter with the land and its inhabitants left a profound impression on him, which he fully expressed afterwards in his novel **Altneuland** (Old-New-Land, 1902). In this book

חותמת
אירוע
להופעת
הבול
SPECIAL
CANCELLATION

he portrayed the democratic and pluralistic features of the Future-Society in Eretz-Israel, when the Zionist enterprise is fully realized. As a motto for the book he inscribed: "**If you will, it is no fairy tale.**"

His diplomatic activity also included an appointment with the Turkish Sultan (1901), in the hope that the Ottoman Empire, than the ruler of Eretz-Israel, would grant him a Jewish autonomy there, against full reimbursement of its enormous foreign debt. Likewise he negotiated with the heads of Great Britain and Russia, as well as with the King of Italy and with the Pope. He also considered various interim plans, such as the **El-Arish** (1902) and the **Uganda** (1903) **Projects**.

Herzl died in Edlach, Austria, on July 3rd 1904, at the age of 44. After his death, the Zionist Movement continued to grow and develop on the solid foundations that his leadership provided as long as he lived.

Fifty years after the **First Zionist Congress** - about which **Herzl** wrote in his diary: "In Basel I founded the Jewish State! If I were to say this out loud today, everybody would laugh at me. In 5 years, but certainly in 50, everybody will agree!" - **The Jewish State** was realized in the **State of Israel**.

In August 1949, **Herzl's** remains were brought from Vienna to Israel, in accordance with his will, and reburied in Jerusalem, at the top of **Mount Herzl**.

Zionism, for **Herzl**, was a network of challenges above and beyond the initial goal of obtaining a State for the Jews. He aspired to create through it - **a model-society**, which would develop **a new and supreme moral and spiritual ethos** as a constant and "**endless ideal**".

Haya Harel

Description of the Stamp:

The stamp shows an etching of **Herzl's** portrait, from 1903, by the Zionist artist Hermann Struck (b. Berlin 1876; d. Haifa 1944).

Photograph - by the courtesy of Micky Bernstein, Tel Aviv. The stamp also shows the book-title - **The Jewish State** - in Hebrew, German and Hungarian, and its tab bears **Altneuland's** motto - "If you will, it is no fairy tale"- in **Herzl's** own hand-writing in German, and also in Hebrew, English and Hungarian.

Issue: July 2004

Designer: Ad Vanoojen

Stamp Size: 30.8 mm x 30.8 mm

Plate no.: 562 (2 phosphor bars)

Sheet of 9 stamps

Tabs: 3

Printers: E. Lewin-Epstein Ltd.

Method of printing: offset

השירות הבולאי - טל: 03-5123933

שדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו 68021

The Israel Philatelic Service - Tel: 972-3-5123933

12 Sderot Yerushalayim, 68021, Tel-Aviv-Yafo